



ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓  
ผลงานจากการแข่งขันในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙



# แม่รักขา

นางสาวกมลชนก นาคาบำรุง  
นางสาวสรวงสุตา มีจันทาร  
เด็กหญิงจิรนนท์ วงศ์มา  
เรื่องและภาพ





ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

นางสาวกมลชนก นาถาบำรุง

นางสาวสรวงสุดา มีจันทาร

เด็กหญิงจิรนนท์ วงศ์มา

เรื่องและภาพ



# บทรักษา ๑๒



สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน



ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

## เรื่อง บุญรักษา

### คณะที่ปรึกษา

นายอำนาจ วิชยานุวัติ	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวัฒนาพร ระงับทุกข์	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

### คณะจัดทำต้นฉบับ

นางสาวพรรณงาม แยมบุญเรือง นางวัฒนา บุญเสนอ นางสาวนภรณ์ ชังบุตรดา  
นางสาวขวัญฟ้า นิยมในธรรม นางสาวราตรี ธรรมโชติ นางสาวศิริพร พรรณพัฒนกุล

### คณะบรรณาธิการ

นางสาวภา คักดา นางสาวราตรี ธรรมโชติ นายรัฐพงษ์ สงวนงาม

### ผู้เรียบเรียงและออกแบบรูปเล่ม

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

### ผู้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่

กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมวิทยบริการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลิตและเผยแพร่ครั้งแรก : พ.ศ. ๒๕๖๓

© ลิขสิทธิ์ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ



## คำนิยม

‘บุญรักษา’ เป็นเรื่องของเด็กชายคนหนึ่งชื่อ บุญทิ้ง ที่หลงตาให้ความอุปการะ ส่งให้เรียนและพักอาศัยอยู่ที่วัด บุญทิ้งช่วยงานคนอื่นทุกอย่างเต็มความสามารถ จนมีคุณนายเจ้าของตลาดผู้ใจบุญอุปการะส่งให้เรียนจนจบและมีงานทำอย่างมั่นคง ด้วยความกตัญญู บุญทิ้งจะหาเวลาไปดูแลหลงตาและคุณนายเจ้าของตลาดผู้ใจบุญ เมื่อว่างเว้นจากการทำงาน ผู้เขียนสะท้อนให้เห็นว่า ความกตัญญูจะทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ ภาพประกอบสีสดใส ส่งเสริมให้เข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นอย่างดี ทำให้น่าสนใจ และน่าชวนติดตาม

หนังสือเล่มเล็ก เรื่อง บุญรักษา จึงได้รับรางวัลระดับเหรียญทองชนะเลิศ ประเภทนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ในการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา  
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน




## คำชี้แจง

ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก เป็นผลงานของนักเรียนที่ได้รับรางวัล อันดับที่ ๑-๓ จากการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑๒ เรื่อง แบ่งเป็นระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ จำนวน ๖ เรื่อง และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ จำนวน ๓ เรื่อง ชุดหนังสือดังกล่าวมีคุณค่าให้แง่คิดในเรื่อง การกตัญญูทวดเวทต่อผู้มีพระคุณ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปฏิบัติได้รับแต่สิ่งที่ดี วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของไทย ควรรักษาและสืบทอดต่อไป และการสำนึกผิดกลับตนกลับใจเป็นคนดี รวมถึงการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมแฝงในเนื้อเรื่อง เป็นผลงานที่แสดงถึงความสามารถของนักเรียนในการจัดทำหนังสือประเภทบันทึกคติทั้งเรื่องและภาพ แต่ละเล่มมีส่วนที่ดีและจุดเด่นแตกต่างกันไป นักเรียนที่เป็นผู้เขียน ผู้วาดภาพ และผู้จัดทำรูปเล่มทุกคนมีโอกาสพัฒนาดตนเอง สามารถจะเป็นนักเขียน นักวาดภาพ และนักออกแบบที่ดีได้ ดังนั้น ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรช่วยกันส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้เพิ่มพูนทั้งในด้านความรู้และทักษะให้ปรากฏได้อย่างชัดเจน

ข้อสังเกตของหนังสือเล่มเล็กโดยรวม สรุปได้ดังต่อไปนี้





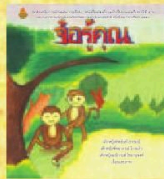
**เนื้อเรื่อง** นักเรียนมีความเข้าใจแนวคิดของเรื่อง จึงสามารถวางเค้าโครงเรื่องจากเรื่องใกล้ตัว ผูกปมปัญหา สร้างเหตุการณ์ และคลี่คลายปัญหาที่เกิดขึ้นสู่แก่นเรื่อง (Theme) ชวนให้ผู้อ่านติดตามเรื่องที่สร้างขึ้น

**ภาพประกอบ** นักเรียนมีความสามารถออกแบบภาพประกอบเรื่องได้ดี ทั้งลายเส้น สีที่สดใสสวยงามที่เป็นไปตามวัย นำเสนอโดยออกแบบปกหนังสือให้สรุปเนื้อเรื่องสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพหน้าปก สามารถเข้าใจเรื่องและชวนติดตามอ่าน นับว่ามีพัฒนาการได้อย่างชัดเจน ส่วนบทบรรยายและคำพูด การเว้นวรรคตอน และการวางวรรคยุดต์ แม้มีข้อบกพร่องบ้างแต่ก็เป็นส่วนน้อย ถ้าได้รับการแก้ไขก็จะทำให้หนังสือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

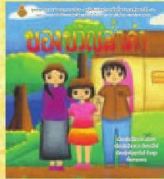
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงบรรณาธิการหนังสือเล่มเล็กชุดนี้ เพื่อเป็นสื่อส่งเสริมการอ่านและการเขียนให้โรงเรียนนำไปใช้กับนักเรียนให้เกิดประโยชน์ในการกระตุ้นให้ผู้อ่าน ผู้เขียน และผู้วาดภาพที่อยู่ในวัยเดียวกัน ให้พัฒนาตนเองทั้งด้านการอ่านและการเขียน เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน รวมถึงการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักเรียนต่อไป



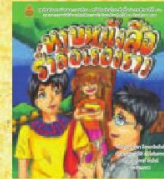
ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก  
 ผลงานนักเรียนที่ได้รับรางวัล อันดับที่ ๑-๓  
 ในงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนระดับชาติ ครั้งที่ ๖๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ จำนวน ๑๒ เรื่อง  
 ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา  
 หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖



จอร์จคุณ  
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

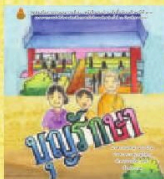


ของขวัญล้ำค่า  
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)



หาค้นหนังสือรำลึกเรื่องราว  
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

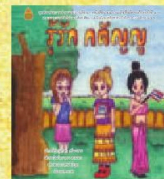
หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓



บุญรักษา  
 (เหรียญทองชนะเลิศ)



จิตใต้สำนึก  
 (เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)



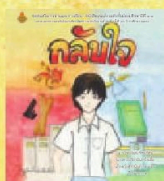
รู้จัก ศัตรู  
 (เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

ผลงานนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓



ธรรมเนียมที่พ่อทำ  
 (เหรียญทองชนะเลิศ)

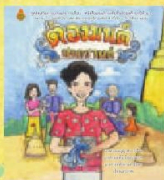


กลับใจ  
 (เหรียญเงินรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)



การกระทำของแก่น  
 (เหรียญทองแดงรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)

หนังสือเล่มเล็กระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖



ต้องมนต์สกรานต์  
 (เหรียญทองชนะเลิศ)



ภาพวันนั้น  
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๑)



ของดีที่บ้านฉัน  
 (เหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒)





## คำนำ

หนังสือเรื่อง บุญรักษา เล่มนี้ นำเสนอ เนื้อหาสาระในเรื่องความกตัญญู เป็นสิ่งที่ควรมีและควรทำ เพราะหากว่าใครไม่มี เอาดีไม่ได้ ถึงมีความรู้ท่วมหัวเอาตัว ไม่รอดถมไป เพราะขาดความกตัญญู หากมีความกตัญญูนั้นไซ้จะอย่างไร คนย่อมให้ความเมตตาและความช่วยเหลือที่ดี

นางสาวกมลชนก นาถบำรุง  
นางสาวสรวงสุตา มีจันทาร  
เด็กหญิงจิรนนท์ วงศ์มา









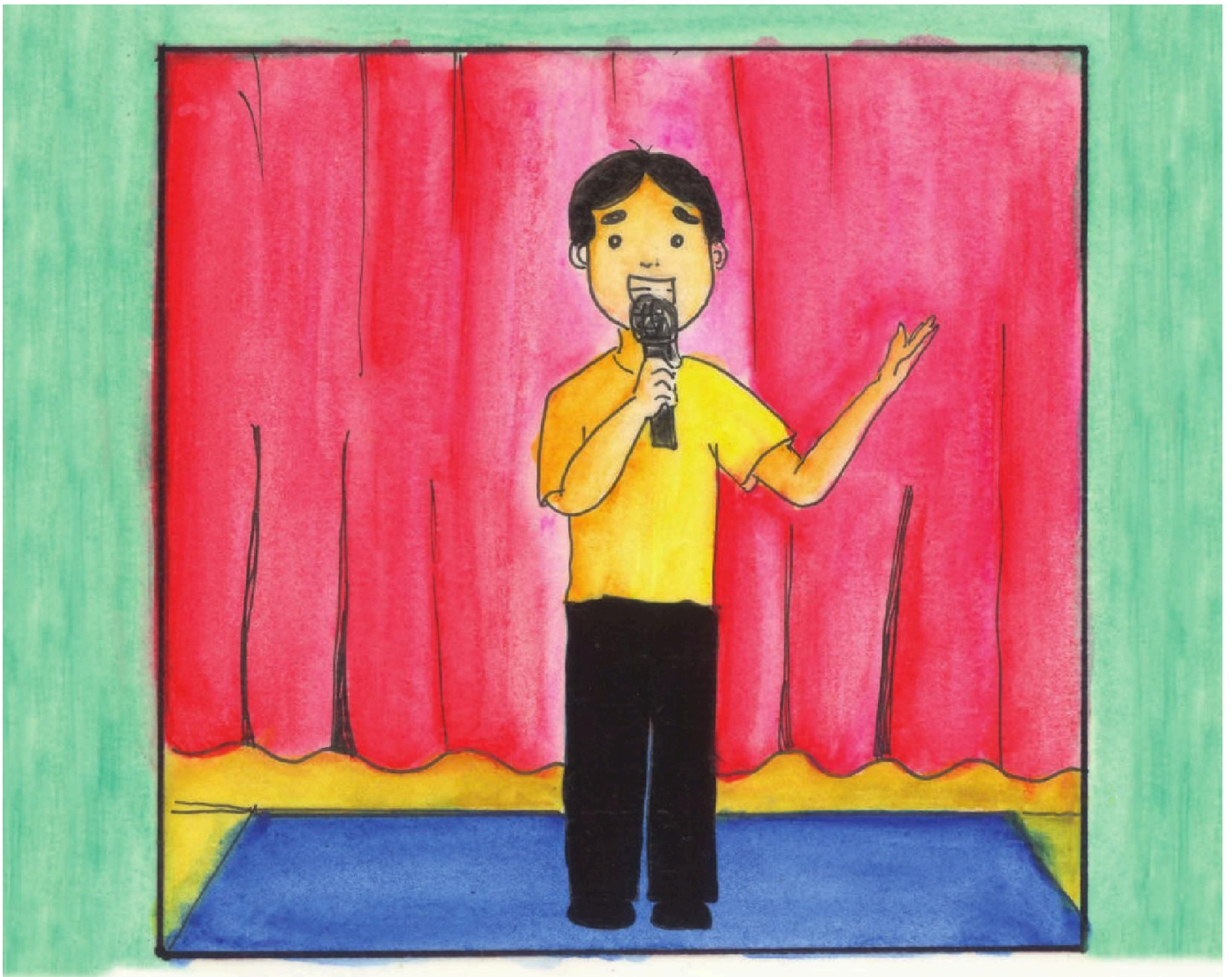
“แม่นี้มีบุญคุณอันใหญ่หลวง แม่เฝ้าหวงหวั่นลูกแต่หลังเมื่อยังนอนเปล”  
เมื่อมาที่ตลาดปากร่วมแล้ว ได้ยินเสียงนี้ จะเป็นใครไปไม่ได้เลยนอกจาก  
‘บุญทิ้ง’ เด็กชายหน้าตาดีแต่กลับเป็นเพียงเด็กวัด เพราะถูกพ่อแม่นำมาทิ้งไว้  
ที่ริมรั้วของวัด และได้รับความเมตตาจากหลวงตานำมาชุบเลี้ยงให้ได้รับ  
การศึกษาเท่าเทียมกับเด็กทั่ว ๆ ไป และยังอบรมสั่งสอนเป็นอย่างดี





บุญทิ้ง เป็นเด็กขยัน จะตื่นเช้าเพื่อตามหลวงตาไปบิณฑบาตทุกวัน โดยไม่อิดออด ช่วยเหลืองานในวัดทุกอย่าง ซึ่งต่างจากเด็กวัดหลาย ๆ คน ที่ถูกพ่อแม่ทอดทิ้งและมาอาศัยอยู่ที่นี้เช่นเดียวกับบุญทิ้ง เมื่อพูดถึงบุญทิ้ง ขึ้นมา หลาย ๆ คนในหมู่บ้านนี้จะมีแต่รอยยิ้ม เพราะนอกจากขยันแล้ว บุญทิ้งยังเป็นเด็กดี มีจิตอาสาช่วยเหลือทุกคนที่ได้รับความเดือดร้อนอยู่ตลอด ด้วยความเต็มใจ





พอในเวลาที่ตลาดมีงานก็จะได้บุญทั้งคนนี้ ที่ไปทำหน้าที่เป็นพิธีกรจำเป็น  
ทุกครั้ง ร้องเพลงได้ไพเราะสะกดใจคนฟังอีกด้วย เนื่องจากเป็นคนเสียงทุ้มละมุน  
รู้จักใช้คำพูดที่เหมาะสม และการวางตัวที่ดี บ่อยครั้งที่มักจะโดนวาน ให้ไปช่วย  
ร้องเพลงเพื่อการกุศล เพื่อหาเงินทำบุญ ดังเช่นวันนี้ที่ป่าสายใจต้องการคนไปร้องเพลง  
เพื่อสร้างความบันเทิงให้กับคนชราที่บ้านพักคนชรา





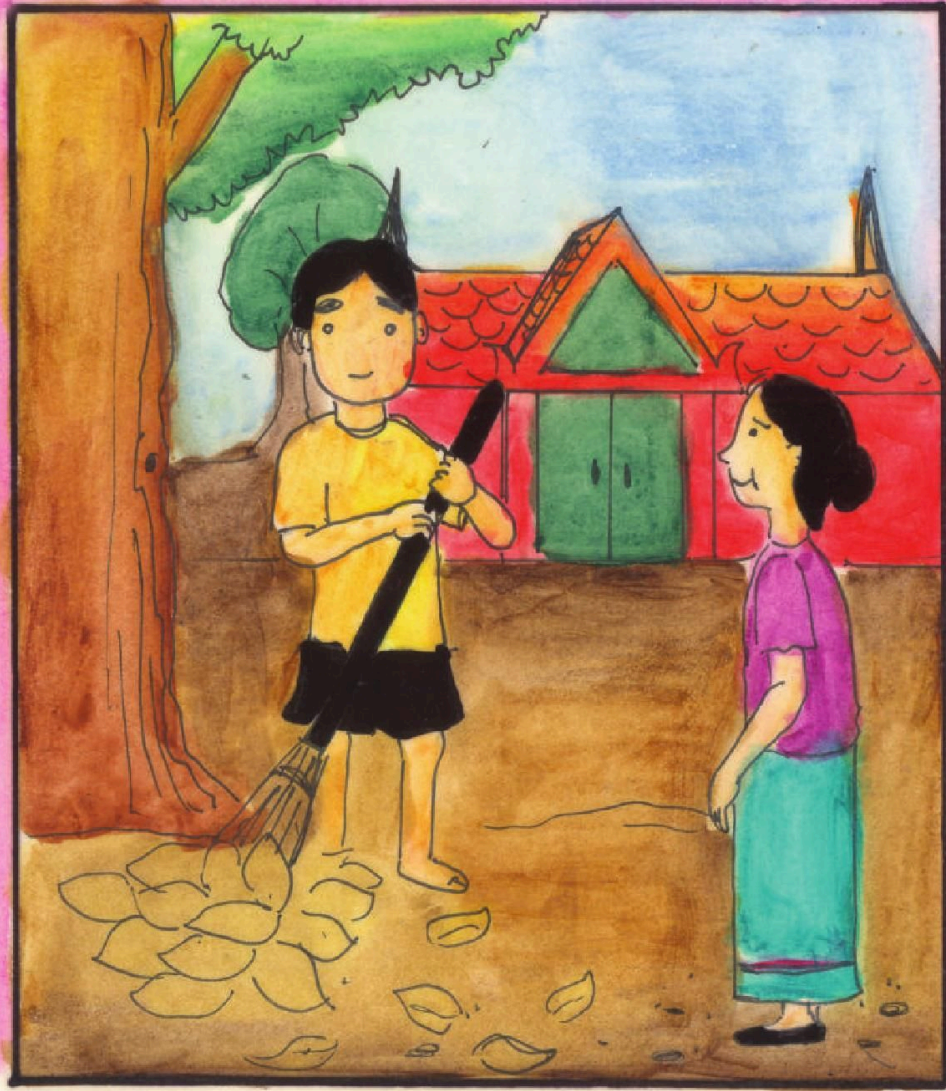
“เป็นอย่างไรบ้างจ๊ะ บุญทิ้ง เปื่อหรือรำคาญรีเปล่าที่ป่าพามาทำอะไรแบบนี้”  
ป่าสายใจเอ่ยถาม

“ไม่เลยครับ สนุกดีเสียอีกที่ได้มาทำให้พวกเรามีความสุข ยิ้มออกมาได้”  
บุญทิ้งตอบด้วยรอยยิ้ม

“ดีจัง! วันหลังมาช่วยป่าอีกนะ ที่นี้มีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งเยอะ แล้วคนดูแล  
ที่นี่ก็มีไม่พอ แล้วก็ไม่มีใครอยากมาทำอะไรที่มันนอกเหนือจากงานที่เขาได้รับ  
มอบหมายหรอก ทุกคนต่างก็ทำไปเพราะหน้าที่”

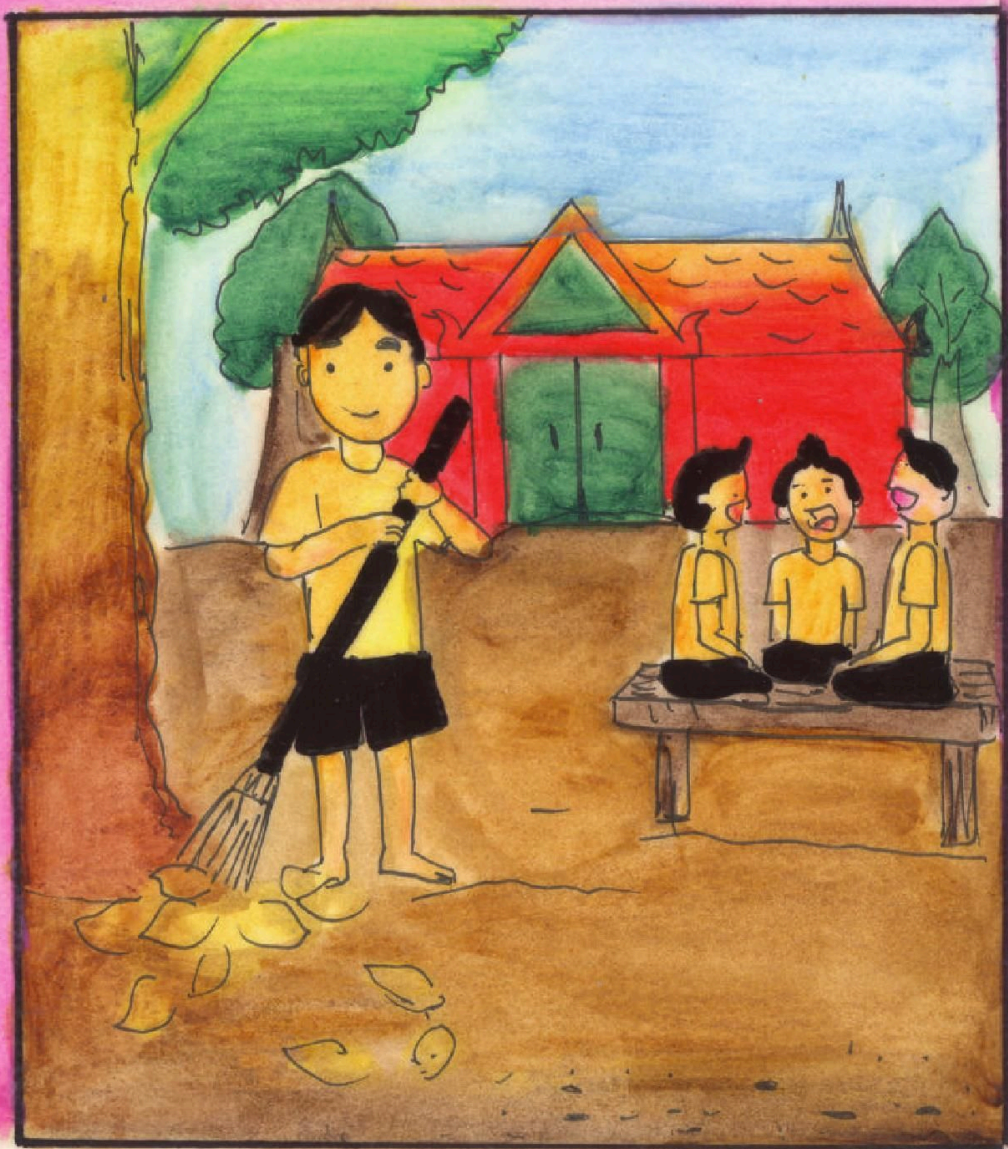
“ครับผม งั้นวันนี้ผมขอกลับวัดไปช่วยงานหลวงตาต่อ นะครับ” เมื่อพูดคุย  
เสร็จ บุญทิ้งก็ขอตัวออกมา ป่าสายใจได้แต่มองตามแล้วยิ้ม





เรื่องราวของบุญทิ้งถูกพูดกันอย่างหนาหูในความขยัน ซื่อสัตย์ และอีกหลาย ๆ เรื่อง จนวันหนึ่ง คุณนายเจ้าของตลาดผู้ใจดีที่ป่วยอยู่ ช่วงหนึ่ง จึงไม่ได้มาที่ตลาดเสียนาน ก็มาได้ยินเรื่องของเด็กชายผู้นี้ แล้วเกิดความรู้สึกอยากพบอยากรู้จัก จึงเดินไปที่วัด เพื่อไปพบกับ เด็กชายที่ทุกคนพูดถึง





เมื่อไปถึงวัด ก็พบกับเด็กวัยรุ่นหลายคนที่มา นั่งรวมกลุ่มกัน นั่งพูดคุยกัน  
เสียงดังลั่นวัด แต่ก็มีวัยรุ่นชายอีกคนหนึ่งที่มีหน้าตาผิวพรรณดีตั้งลูกคนมีฐานะ  
กำลังกวาดลานวัด ช่วยเหลืองานพระสงฆ์ในวัดอยู่อย่างตั้งใจ





คุณนายจึงเดินไปถามเด็กชายคนนั้นว่า  
“หนูรู้จักบุญทิ้งรีเปล่าจ๊ะ” ถามด้วยน้ำเสียงอบอุ่น เด็กชายมองหน้า  
แล้วจึงตอบว่า

“ผมเองครับบุญทิ้ง คุณน้ามีอะไรหรือครับ” แล้วคุณนายสายสมรก็ชวน  
บุญทิ้งคุยไปเรื่อย จนรู้สึกอึดอัด

“ถ้าจะให้รับหนูไปเลี้ยงเป็นลูกบุญธรรม หนูจะว่าไงจ๊ะ” คุณนายถามขึ้น





เด็กชายซึ่งใจอยู่ครูหนึ่งจึงตอบว่า

“คงจะไม่ได้หรอกครับ เพราะผมต้องอยู่กับหลวงตา ท่านก็อายุมากแล้ว ผมอยากจะดูแลท่านเพื่อตอบแทนพระคุณของท่าน ที่ท่านเลี้ยงดูผมมา ให้ความรู้ ให้การศึกษา ให้ความรัก ความห่วงใยกับผมเรื่อยมา ท่านมีบุญคุณกับผมมาก ผมจะอยู่ดูแลหลวงตาดีกว่าครับ คุณน่าจะเก็บโอกาสดี ๆ แบบนี้ไว้ให้คนอื่นเถอะครับ ผมคงรับไว้ไม่ได้” บุญทั้งพูดจบจึงขอตัวไปทำงานต่อ





คุณนายเมื่อได้ฟังดังนั้น ยิ่งรู้สึกชอบเด็กคนนี้ แต่ด้วยความกตัญญูที่มีมากล้นของบุญทิ้งจะพูดอย่างไรก็คงไม่ไปอยู่ดี จึงตัดสินใจไปคุยกับหลวงตาเพื่อขอเป็นคนส่งเสียค่าเล่าเรียนให้แก่เด็กชายผู้นี้แทนจนกว่าจะจบการศึกษาชั้นสูงสุด ซึ่งตอนแรกบุญทิ้งก็เหมือนจะปฏิเสธ เพราะตนคงไม่มีปัญญาตอบแทนพระคุณของคุณนายขนาดนั้นได้ จนคุณนายต้องหาวิธีโดยการบอกให้บุญทิ้งไปช่วยดูแลตลาดให้คุณนาย เพราะท่านก็อายุมากแล้วและยังเป็นการตอบแทนพระคุณของคุณนายอีกด้วย







จากวันนั้นจนถึงวันนี้ วันที่บุญทิ้งจบการศึกษา มีการ  
มีงานทำที่ดี บุญทิ้งไม่เคยลืมบุญคุณของท่านทั้งสองเลย  
ทั้งหลวงตาผู้ชุบชีวิตเขา ถ้าหลวงตาไม่รับเด็กชายที่ถูก  
ทอดทิ้งอย่างเขามาเลี้ยงดูในวันนั้น ก็คงไม่มีโอกาสมีงานมีการ  
ที่ดีขนาดนี้ แล้วถ้าไม่มีคุณนายสายสมรผู้ใจดีให้ทุนการศึกษา  
แก่เขาก็คงไม่ได้เป็นเจ้าคนนายคนอย่างวันนี้ เพราะถ้าไร้  
การศึกษาก็คงต้องไปเป็นลูกจ้างเขาไปวัน ๆ เมื่อไหร่ที่ว่าง  
จากการทำงาน บุญทิ้งก็จะหาเวลาไปเยี่ยมไปดูแลหลวงตา  
และคุณนายสมรอย่างไม่ห่างหาย



ชุดส่งเสริมการอ่านและการเขียน : หนังสือเล่มเล็ก  
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

## เรื่อง บุญรักษา

เรื่องและภาพ

นางสาวกมลชนก นาถาบำรุง  
นางสาวสรวิศสุดา มีจันทร์  
เด็กหญิงจิรนนท์ วงศ์มา

โรงเรียนชุมชนวัดเขาไม้แก้ว

อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓







